ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ବଳି

ବା : ଜବାଃ ପଃା

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—ଦ୍ଧର ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କମ୍ପାନୀ
ନଲଚେଲା ବଜାର. କଟକ-୯

ମୂଲ୍ୟ—୭୦ ପଇସା ମାତ୍ର

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ କଳି

ବା (କବାଟ ଫଟା)

ରାଗ – ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ

ଶୁଣ ହେ ସୁଜନ ଜନେ ଏକ ମନେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ କଳି
ପଦ ପଦକରେ ମାଦକ ମୃଦୁ ବହୁଛି ଅମୀୟ ରସରୁ ବଳି ।
ନନ୍ଦଘୋଷ ରଥେ ବସି ମହାପ୍ରଭୁ ଗୁଣ୍ଡିଚା ଉତ୍ସବ ସାରି ।
ଭାଇ ଭଗ୍ନୀ ସଙ୍ଗେ ଫେରିକରି ରଙ୍ଗେ ବାହୁଡ଼ା ବିଜୟ କରି ।
ଛତ୍ର ଚାମର ଚହଳ ମଳ ମାଳ ନାନା ବେଶଭୂଷା ବାଜେ ।
ରଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ ସ୍ୱାମ ଦଇତାରେ ଦେଉଳ ଦୁଆରେ ଭେଟେ ।
ଜାଣି ଠାକୁରାଣୀ ସଖୀଗଣ ଘେନି ଦ୍ୱାର ନିକଟେ ମିଳି ।
କାନ୍ତଠାରେ ମାନ କରିଣ ବଦନ କବାଟକୁ ଦେଲେ ଭଳି ।
ଦେଖିଲେ ଶ୍ରୀବତ୍ସ କବାଟ ପଡ଼ିଛି ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ନାହିଁ ବାଟ
ବୁଝିଲେ ମୋତେ କୋପ କରି ଶର୍ତ୍ତେ କରିଛି ଏ କୂଟ ।
ନାରୀ କରି ଯାହା ଦଇବ ଗଢ଼ିଛି ସେ ଅତି ଅନର୍ଥ ମଞ୍ଜି ।
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ ମିଶି ନିରନ୍ତରେ ପୁରୁଷେ ହୁଅନ୍ତି ଗଞ୍ଜି ।
ନ ଜାଣନ୍ତି ଭଲ ମନ୍ଦ ପାପ ପୁଣ୍ୟ ସବୁଦିନେ ଆଉଜୁଡ଼ା ।
ହିଂସା କପଟ ନାନାଦି କୂଟ ତାଙ୍କ ହୃଦେ କରିଥାଇ ବସ ।
କହିଲେ ଋଷନ୍ତି ସଜନେ କହନ୍ତି ପଦେ ନ ହେବନ୍ତି ହାଣ ।
ଆଣି ଆକଟ କଲେ ଏ ନ ବୁଝିଣ ଦଣ୍ଡକେ ଦହନ୍ତି ପ୍ରାଣ ।
ଆମେ, ଯେବେ ରୁଷ୍ଟ ହେଲ କରିଣ ନ କହିବ ତାଙ୍କୁ ଆଗ ।
କେବେହେଁ ମନରୁ ଯାନ ନ ତେଜନ୍ତେ ନେଇ ବସିଥିବେ ରାଗ
କୋମଳ କରିଣ କମଳ ନୟନ ସାନ୍ତ୍ୱନରେ ପ୍ରାଣ ବନ୍ଧୁ ।
କବାଟ ଫିଟାଅ ମୋ ଦୁଃଖ ଛୁଟାଅ ଦେଖାଅ ବଦନ ଇନ୍ଦୁ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ କଳି

ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ମୋତେ ନବଯୁଗ ହେଲା ଶ୍ରୀମୁଖ ନଦେଖି ତୋର ।
ଝୁରି ଝୁରି ଦେହ ଦୁର୍ବଳ ହେଲଣି ପାଦ ନ ଚଳଇ ମୋର ।
ନାହିଁ ମୋର ଦୋଷ କାହିଁ ପାଇଁ ରୋଷ କରୁଛ ନୃମଣ୍ଡ ଜେମା ।
ହେଲି ଅପରାଧୀ ତୁ କୃପା ବାରିଧି ସକଳ କରିବୁ କ୍ଷମା ।
କାନ୍ତ ପ୍ରିୟବାଣୀ ଶୁଣି ଠାକୁରାଣୀ କୋପେ ତନୁ ଥର ଥର ।
ଶ୍ୱାସ ଘନ ଘନ ନେତ୍ର ଥନ ଥନ ଅଶ୍ରୁ ବହେ ଧାର ଧାର ।
ଅତିକଷ୍ଟେ ବାଣୀ ସରେ ଦୁଲଣୀ କ୍ରୋଧଯୁକ୍ତ ହୋଇ କହି ।
ତୁମ୍ଭେ ତ୍ରିଭୁବନ ଠାକୁର ଏଠାକୁ ବିଜେ କଲ କାହିଁ ପାଇଁ ।
ଖଣ୍ଡିଆ କୁଣ୍ଡିଆ ଭଙ୍ଗାଘର ମୋର ବାଆକୁ ଭଲ ଲାଗି ।
ଉତ୍କଳର ମହାପ୍ରଭୁ ଏ ପୁରକୁ କେବଳ ନ ହୁଅନ୍ତ ରାଜ ।
ଆପଣ ଅନେକ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଠାକୁର ସଦନେ ଦେବାଧିରାଜ ।
ତୁମ୍ଭର ଏପରି ଛଳେ କରିବାର ଉପୁଜିବ ବଡ଼ ଲାଜ ।
ମାଆ ଯାଆ ଫେରି ମାନାଧ୍ରି ବଡ଼ଖ ଭଉଣୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନିଅ ।
ତୁଚ୍ଛକରି ଗଲେ ଦୁଃଖ କରିବଟି ନନ୍ଦରାଜଙ୍କର ଝିଅ ।
ସ୍ତ୍ରୀ ଜନ୍ମ ହୋଇ ସେ ଶେଷ ତାହାର ମୁଖରେ ନଥାଇ ଲାଜ ।
ତୁମ୍ଭେ ନ ଯାଉ ସେ ରଥରେ ଚଢ଼ିଣ ଆଗ ହୋଇଥାଇ ମନ ।
ଏହାର ଯେ ଜାତି ସ୍ୱଭାବ ପ୍ରକୃତି ତାହା ନେମ ନ ପରେ ଛଡ଼ି ।
ଯେସନ ଓଦଲଇ ଖଦାଖଇ ଗାଇ ପଶୁଥାଏ ନାନା ବାଡ଼ି ।
ବାପ ତ ଗଉଡ଼ି ନନ୍ଦ ମହାଖଣ୍ଡ ଝିଅ ପର ଜେମାଦେଇ ।
ପିଲା ଦିନରୁ ସେ ବହପି ଯାଇଛି ଦହି ଦୁଧ ସର ଖାଇ ।
ମୁଖେ ମାଖିଥାଇ କନକ ହଳଦୀ ପିନ୍ଧି କଳାଶାଢ଼ୀ ଖଣ୍ଡେ ।
ନୃତ୍ୟକ ଫୁଲର ହାତ ବୋହଲାଇ ବୁଲୁଥାଇ ଦାଣ୍ଡେ ଦାଣ୍ଡେ ।
ଭାଇ ଯେମନ୍ତକୁ ଭଉଣୀ ତେମନ୍ତ କେ କାହାକୁ ନୁହେଁ ଊଣା ।
ଗୋପପୁରରେ ରହି ଶିଖିଛ ଗେଷଇଁ ଦଉଡ଼ିଆ ବୁଲାପଣା ।
ଏ ଦ୍ୱାପରେ ନନ୍ଦକ ପେଟେକ ଅନନ୍ତ ଗେଟିକ ଗୋଟିଏ ଗୁଣ ।
ଆପଣଙ୍କ ଘାତ ଜଣାଗଲା ମୋତେ ଶୁଆପରି ଆଚରଣ ।

ଘୃତ ଦୁଗ୍ଧସର ମିଶାଇ ଶର୍କର ଦେଲେ ନ ରୁଚଇ ତାଙ୍କୁ ।
ନଶୀ ଦ୍ୱାରରେ କାନ୍ଦୁଥାଇ ବସି କେନ୍ଦୁଫଳ ଖାଇବାକୁ ।
ଭ୍ରମ ସେ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ସ୍ଥାନ ଖଟେଣ୍ଡ ଅଛୁ ତା ନାମ ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାର ।
କେ ଅବା ତାହାଙ୍କ ଯିବ ବା କାହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରରେ ମାଡ଼େ ଡର ।
ଘର ଗୃହପାଖ ସମୁଖ ପଣେ କସ୍ମାଗଣ୍ଡ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ।
ମର୍କଟ ଶୃଗାଳ ଜନ୍ତୁ ମାଳ ମାଳ ବାଳିକୁଦ ଥାଇ ବେଢ଼ି ।
ତ୍ରିଭୁବନେ ସାର କ୍ଷେତ୍ରମାଳ କନ୍ଦର ଅଷ୍ଟନିଧି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ବରିଷ ଚରିଷ ମଧ୍ୟର ମନେ ହୁଅ ଏକୁ ଆନ ଆନ ବର୍ଣ୍ଣ ।
ଶ୍ରୀ ଜଗମୋହନ ରତ୍ନ ସିଂହାସନ ଘରୁ ଚନ୍ଦ୍ରାତପ ଶୋଭା ।
ଚକ୍ରପାଟଣ ଘେର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଚୀର ସୁରନର ମନ ଲୋଭା ।
ମକର ଅଗଳ ଲଗିଛି ଶିକୁଳ ଦୁଆରେ ଚାରି କବାଟ ।
କଳ୍ପବଟ ମୂଳେ ବସିଛୁ ସର୍ବଦା ମୁକତି ପସରା ହାଟ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଯମ ନୈଋତ ବରୁଣ ସିଦ୍ଧ ସୁର ବିଦ୍ୟାଧର ।
ଶିବ କର ଯୋଡ଼ି ଉଭା ହୋଇଥାନ୍ତି ସର୍ବ ଦେବା ପରିକର ।
ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀମୁଖକୁ ନିତ୍ୟ ଆସିଥାନ୍ତି ଦରଶନ କରିବାକୁ ।
ଆପଣେ ଗୁଣ୍ଡିଚା ବାଡ଼ି ଯାଉଥିଲେ କେଉଁ ଦିନ ଦେଖିବାକୁ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏ ବଚନ ଶୁଣି ମହେନ୍ଦ୍ର ହସି ନନ୍ଦ ବପ୍ର ।
ବୋଲନ୍ତିରେ ମିତ ଏଥିର ଉଚିତ ତୋ ଆଗେ କହୁଛି କଥା ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ରାଜା ଦେଉଳ ତୋଳାଇ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସ୍ଥାପିଲା ଆଣି ।
ଶ୍ରୀ ଗୁଣ୍ଡିଚା ମହାଦେଈ ବୋଲି କରି ତାର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପାଟରାଣୀ ।
ସତୀ ଶିରୋମଣି ସର୍ବ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ମୋ ଠାରେ ଭକତି ତାର ।
ଶିରେ କରଯୋଡ଼ି ପଦତଳେ ପଡ଼ି ମାଗିଲା ସେ ଏହି ବର ।
ଏହି ବର ମୋତେ ଦେବ ମହାପ୍ରଭୁ ଏ ମୋହର ନାମ ଯାହା ।
ସେହି ନାମ ଏହି ଯାତରୁ ହୋଇବ ଶୁଣ ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରବାହା ।
ଆପଣେ ବିଜୟେ କରିବେ ତାହାଙ୍କ ଚଢ଼ି ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ
ତେବେ ବାଞ୍ଛାନିଧି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇବ ଏ ମୋହର ମନୋରଥ ।

ମୋର ନାମ ଭକ୍ତବନ୍ଧୁ ସ୍ୱବତ୍ସାଧୀନ ଭକ୍ତ ସ୍ୱଭାବେ ବଶ ହେଲି
ଭକତ ମୋହର ଯେଣିକ ଭାବିଲା ତେଣିକ ମୁଁ ଯାଇ ଥିଲି
ଆରେ ପ୍ରାଣମିତ କହିଲି ନପୂତ ଫେଡ଼ ମୋ ମରମ କଥା
ତୁ ତାହା ନବୁଝି ଅବଗୁଣ ବୁଝି ମନରେ ଲଭିଛୁ ବ୍ୟଥା
କାନ୍ତ ପ୍ରିୟବାଣୀ ଶୁଣି ଠାକୁରାଣୀ କହିଲେକ କରଯୋଡ଼
ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ ଆପେ ଭଜନକରି ଗଲ ମୋତେ ଗଲ କିମ୍ପା ଛାଡ଼
କହନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦ ହସେ କରି ଛନ୍ଦ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖ ଚୁମ୍ବି
ଯହିଁ ପାଇଁ ତୋତେ ନ ନେଲି ସଙ୍ଗତେ ଶୁଣରେ ପରାଣ ସହି
ଜେଷ୍ଠ ସହୋଦର ତୋର ଦେଢ଼ଶୁର ସେ ସଙ୍ଗେ ଥିଲେ ଯେଣୁ
ଏହିକଥା ଚିନ୍ତି ବିଚକ୍ଷଣ ତୋତେ ସଙ୍ଗତେ ନ ନେଲି ତେଣୁ
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏମନ୍ତ ବଞ୍ଚନା ବଚନ ଶୁଣି
କ୍ରୋଧେ ଥର ଥର କମ୍ପାଇ କମ୍ପାଇ ଅଧର ତ୍ରିଭୁବନ ଠାକୁରାଣୀ
ବୋଲନ୍ତି କମଳା ଆହେ ଚକାଡୋଳା କେତେ କର ପାଟପାଟୀ
ତୁମ୍ଭ କଣ୍ଠସ୍ୱର କର୍ଣ୍ଣେ ବାଜି ମୋର ହୃଦୟ ଯାଉଛି ଫାଟି
ଯାହାମୁଖ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲ ତାହା ଅଛି ମୋତେ ଜଣା
ଆଜ କାହିଁ ପାଇଁ ଅଇଲ ଗୋସାଇଁ କ ଅବା ହୋଇ ଲଦଣା
ଯାଅ ବେଗକରି ବିଳମ୍ବ ନ କରି ପଥୁର ପଥୁର ବାଟ
ସଙ୍କେତ ସ୍ଥାନରେ ବୁହିଁ ବସିଥିବ ତାଙ୍କସଙ୍ଗେ ହୁଅ ଭେଟ ।
କହନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ଶୁଣ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱରୀ ବୃଥା ଅଭିମାନ କରୁ
ମୁଁ ତୋହର ଦେହ ତୁମୋ ଜୀବନ ଏହା ମନେ ନ ବିଚାରୁ
କବାଟ ଫିଟାଅ ମୋ ଦୁଃଖ ତୁଟାଅ ଦେଖାଅ ସୁନ୍ଦର ମୁଖ
ଅନେକ ପ୍ରକାର ରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାର ଆଣିଅଛି ଗଣି ରଖ
କଡ଼ା ଭିଡ଼ା ଝମ୍ପା କନକ ନୂପୁର ତାଡ଼ଙ୍କି ଜଗତ ଜଣା
ନାସିକାକୁ ଦଣ୍ଡି ଦେଇ ଥିବ ମଣ୍ଡି ଶୁଆବସା ନାକ ଗୁଣା
ସମ୍ବଲପୁରିଆ ବାଙ୍କ ଟେଉଁରିଆ ତାଡ଼ ଜାଲି ତାଡ଼ ବଦ ମାଳ
ହୃଦକୁ ପଦକ ମାଳ ଆଣିଅଛି ପାଦେ ଝୁମ୍ପ ଝୁମ୍ପ ବଳା ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଜଳ

କଳାମେଘି ଶାଢ଼ୀ ମରକତ ଚୁଡ଼ି କମ କଳଥାର ନଅ
ଅଙ୍ଗୀକାର କର ଅଙ୍ଗନା ରତନ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ଲଗିଦିଅ ।
କହନ୍ତି କମଳା ଆହେ ଚକାଡୋଳା ମୋ ପାଇଁ ଆଣିଛ ଯାହା
ତହିଁ ପଇଁ ମୁହିଁ ଗର୍ଜନ ନୁହଇ ଶୁଣ ପ୍ରଭୁ ଚଉବାହା ।
ମୁଁ ଯେ ଦୁଃଖୀ ଖଲ୍ଲଜୀଅ ମହାପ୍ରଭୁ ତାହା ପାଇବ ମୁଁ କାହିଁ
ଥାଉ ଦେଖିବାର ନୟନେ ମୋହର କର୍ଣ୍ଣରେ ତ ଶୁଣିନାହିଁ
ଜଠ ଜଠ ମଠ, ନ କର ହେ ଶଠ ନାଗର ମୁକୁଟ ମଣି
ଜଣୁର ହୋଇଲେ କୋପ କରିବେଟି ଗୋପପୁର ଗଉଡୁଣୀ ।
କଳମ୍ବ ନ କର ଶୀଘ୍ର ଧଂଜକର ଲୁଣ୍ଠ କରଣ ନଅ
ନଞ୍ଜନ ଇଷଣି କାଞ୍ଚନ ଗୋରାଙ୍କୁ ନଞ୍ଜନର ଛାହାନ୍ଦଅ ।
ଅଳଙ୍କାର ଦେଖି ଶୁରୁଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୀ ଅନେକ କରିବେ ସ୍ନେହ
ପ୍ରେମରସେ କୋଳକରି ହେବେ ଭୋଳ ସମର୍ପିବେ ନିଜ ଦେହ ।
ତୁମ୍ଭ ପରି ତାଙ୍କ ନାଟୁଆ ପୁରୁଷ ଗୋପୀମାନେ ତୁମ୍ଭ ଗୁରୁ
ନାସିକା ଫୁଲର ଗୁଣା ହୋହଲଣ ଆଖି ଠାରୁଥିବେ ଦୂରୁ
କଦମ୍ବ ପାଦପ ଆଖଡ଼ା ମଣ୍ଡପ ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ ତହିଁ ଭେଟ
ଯେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାରେ ସାଧନା ଶିଖାନ୍ତି ସେହିପରି କର ନାଟ ।
ଗଉଡୁଣୀ ଭାବ ଗଉଡ଼େ ଜାଣନ୍ତି ମୁଁ ତାହା ଜାଣିବ କାହିଁ
କଣ୍ଠ କରଜର ଆଖି ଠାରେ ଏ ପୁରେ ସେ ଭାବ ନାହିଁ ।
କି କହିବି ସେହି ଗୋପୀଙ୍କର ଗୁଣ ଯେଉଁପରି ଆଚରଣ
ଅତି ଅନାସ୍ଥର ଅତି ଅବସ୍ଥର ଶୁଣି ତାଙ୍କୁ ଭଣ୍ଡାମଣ
ସବୁ ମୁଁ ଜାଣିଛି କର୍ଣ୍ଣରେ ଶୁଣିଛି ଯେଉଁ ପ୍ରକାରେ ସେ ସଖି
ବଡ଼ ହେଲେ-ପଡ଼ି ଚାଟରୁ ଉଠିଣ କୁଞ୍ଜବନେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି ।
ଲଜ ବୋଲି ଯେଉଁ ଯୋଡ଼ିକ ଅକ୍ଷର ତାଙ୍କପାଖେ ତାହା ନାହିଁ
କେତେ ହାସ ପରିହାସ ସେ କରନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀମୁଖକୁ ଚାହିଁ ।
କେ ବୋଲଇ ନଅଗିଲା ସାହାସିଆ କେ ବୋଲଇ ଷଣ୍ଢ ପିଠା
କେ ବୋଲେ ପାଲଟା ବସନ ଲୁଟାରେ କେ ବୋଲେ ଅଧଟଧଟା

କେ ବୋଲେ ଓଳିଆ ଦହି ସରଖିଆ କେ ବୋଲେ ମାଇପିମର ।
କେ ବୋଲେ ପାଟକା ବଣ୍ଟା ସଘାଟକା କେ ବୋଲେ ଚଢାଇଚର ।
ଏହିରୁପେ କେତେ କହି କୁବଚନ କହନ୍ତି ସେ ଗୋଠଆଣୀ ।
ସେ ବାଣୀ ଶୁଣିବା ପାଇଁକ ଆପଣ ରସିକ ରତନ ମଣି ।
କେତେ କହିବ ସେ ଗୋପିଙ୍କର ଗୁଣ ନ ଜାଣନ୍ତି ବିଧି ସିଦ୍ଧି ।
ପାଲଟା ବସନ ପିନ୍ଧି ବାହାରନ୍ତି ହକ ସିଂହାପରି ଦଧି ।
ସାତ ପାଞ୍ଚ ବାଳୀ ହୋଇ ଏକମେଳ ଗୃହଯାଉଥାନ୍ତି ଯେତେଣେ ।
ଗୋରସ ସୁବାସ ପାଇଁ ଚଉପାଶ ମହୁଁ ବେଢ଼ିଥାନ୍ତି ପଣେ ।
ହଜାର ହଜାର ବଜାର ବୁଲନ୍ତି ମଣ୍ଡାରେ ନ ଥାଏ ଶ୍ରାନ୍ତି ।
ରାଜାଙ୍କ ନଗର ପଥ ଉଆସକୁ ଆସନ୍ତି ନିତକ ନିତି ।
ଭୂମିକୁ ଯେ ଗାଇ ଚରାଇ ଆସଇ ତାଙ୍କୁ ଆସେ ଦହି ହକ ।
ନୁହ ବଡ ସାନ ଉଭୟେ ସମାନ ଷୀରକୁ ଏସ୍ତ୍ରୃର ସୁକ୍ଷୀ ।
ଏହି ରୂପେ ନାନା ଜନଙ୍କ ବଚନ ଲକ୍ଷ୍ମୀଠାକୁରାଣୀ ହୁଷୀ ।
ଭକ୍ତବନ୍ଧୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ଭଗବାନ ଭାବେ ଶୁଣୁଥିଲେ ବସି ।
ଗୋପୀଙ୍କୁ ଅନେକ ନିନ୍ଦା କରି ପଛୁଁ କହିଲେ ଜଗତ ମାତା ।
ମନୁ ଉପଦେଶ ଗୁଢ଼ ମହାବୋଧ କଲେ, ଚଉବର୍ଗ ଦାତା ।
ବୋଲନ୍ତି ଗୋ ସାଇଁ ଜ୍ଞାନ ତୋର ନାହିଁ ଅଭିମାନ ତୋର ବୁଦ୍ଧି ।
ହିଂସାପଣ କରି ଗୋପୀଙ୍କ ଚରଣେ ହେଲୁ ମହା ଅପରାଧୀ ।
ତୁ ମନେ ବିଚାରୁ ମୋ ପରି ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତ୍ରୀମୂରେ ନ ଥିବେ ଆଉ ।
ଆପଣା ପ୍ରଶଂସା ଆପଣା ମୁଖରେ ପରଶଂସି ହେଉ ଥାଉ ।
ସତେ ବଡ଼ଘର ଝିଅପରି କେତେ ପରିପାଟୀ କରି କହୁ ।
ଗୋପୀଗଣରୁ ଜଣକ ସଙ୍ଗେ ତୁ ପଣକରେ ଲେଖା ନୋହୁ ।
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଯେତେକ ଅଛନ୍ତି ଉତ୍ତମ ଗଣନା ନାରୀ ।
ନଦୀ ପୁଷ୍କରଣୀ ପ୍ରାୟେ ଏ ସମସ୍ତ ଗୋପୀ ମନ୍ଦାକିନୀ ବାରି ।
ତାଙ୍କ ଭାବେ ଅନୁଗତ ନୋହିଁ ମନେ ଗର୍ବ ବିଚାରିଲୁ ଯେଣୁ ।
ବୃନ୍ଦାବନ ଶୋଭା ସମ୍ପତ୍ତି ଉତ୍ସବ ଦେଖି ନ ପାରିଲୁ ତେଣୁ ।

ସବୁଦିନେ ତୋର ଚଞ୍ଚଳ ସ୍ୱଭାବ ନିଶ୍ଚଳେ ନ ରହୁ କାହିଁ ।
କେଉଁଠାରେଁ ମାସେ କାହିଁବା ବରଷେ ତହିଁର ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ ।
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡପାକ କ୍ଷଣକରେ ଭ୍ରମଣ କରଣ ଆସୁ ।
ସ୍ଥିରକର ନେନ୍ଦ୍ୱି ପାଦ ନ ପଖାଳ ଦେଉଳ ଭିତରେ ପଶୁ ।
ସବୁ ବିପରୀତ ଏ ତୋର ଚରିତ୍ର କେ ତାହା ପାରିବ ଜାଣି ।
ଏଥିପାଇଁ ତୋତେ ବୋଲନ୍ତି ଜଗତେ ବାଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀଠାକୁରାଣୀ ।
ଅଦାତା କୃପଣ ନୀଚ ଆଚରଣ ସେମାନେ ଲଭନ୍ତି ସୁଖ ।
କବି ପଣ୍ଡିତ ସର୍ବଜ୍ଞ ଶ୍ରୁତିଧର ତାଙ୍କୁ ନ ମିଳଇ ଭିକ । ୭୯ ।
ଅତି ଆନାଚାରୀ ଅସତୀ ଦୋଚାରୀ ସେ ପିନ୍ଧନ୍ତି ପାଟଶାଢୀ ।
ସତୀ ସାଧ୍ୱୀ ପତିବ୍ରତା ନାରୀଙ୍କୁ ନ ମିଳଇ କନାଧଡ଼ି । ୮୦ ।
ତୋ ମନ ମରମ ଜାଣି କହୁଥାଇ ଭକ୍ତ ବଳରାମ ଦାସ ।
କାଣୀ କାଲୁଣୀ କୁବୁଜା ବୋଲି ପରା କରୁଥାଇ ପରିହାସ ।
ଯେ ଯାହା କହଇ ଅନ୍ୟଥା ନୁହଇ ସବୁ ସତ୍ୟ ତାର ବାଣୀ ।
ମୋହର କଥାକୁ ଅନୁଭବ କରି ସବୁ ଅଛି ମୁହିଁ ଜାଣି । ୮୧ ।
ମିଛକୁ ଯେ ଛନ୍ଦ ନାନା କଥା ଫନ୍ଦ ମୋତେ ପୁଣି ଯାହା ।
ଚୁମ୍ବକ ପଥର ପରାୟେ କରି ମୁଁ ଟାଣ କରି ଥାଇ ଲୁହା । ୮୩ ।
ମୁହିଁ ବୋଲି ତୋର ଡାଉ ସମ୍ଭାଳୁଛି ଅନ୍ୟ କେ ପାରନ୍ତା ସହି ।
ଘର ଛାଡ଼ିକରି କଉପୁନ ମାରି ଯାଆନ୍ତାଣୀ ଯୋଗୀ ହୋଇ ।
ଏହିରୂପେ ନାନା ଚୁଳକ ବଚନ । କହିଲେ ଶ୍ରୀ ବନମାଳୀ ।
କ୍ରୋଧେ ତମ ତମ ହୋଇ ବଳରାମ ଭାଇଙ୍କୀ ଦିଅନ୍ତି ଗାଳି ।
ଚଳି ହଳଧାରୀ ବେଳନ୍ତରେ ହରି ତୁ ତ ଭଲ ଲୋକ ନୋହୁ ।
ଜଳପତି ଜେମାଦେଇଙ୍କୁ ତୁ କେତେ କଟୁ କୁବଚନ କହୁ ।
ଆମ୍ଭର ଭଲ ସେ କହୁଥିଲେ ପିତା ଏହା ମନେ ନ ବିଚାରୁ ।
କେ ଶୁଣିବ ଏହା ବୈର ହୋଇ ଯାହା ପାଇକ ପଣରୁ କରୁ ।
ଆମ୍ଭେ ଦୁଇ ଭାଇ ଦାଣ୍ଡକୁ ଗଲୁଁ ଆବର ସୁଭଦ୍ରା ଗଲି ।
ଶ୍ରୀ ଜଗମୋହନ ରତ୍ନସିଂହାସନ ଭଣ୍ଡାର ପଡ଼ିଛି ମେଲି । ୮୪ ।

ସ୍ୱତ କଥାକୁ ତୁ ଅସ୍ୱତ କରୁଛୁ ବପରୀତ ଅର୍ଥ ତୋର
ଖଣ୍ଡି ଗଣିଆ କଥାରେ ତୁ ପଣ୍ଡିତ ଲୋକଙ୍କର ସରଦାର ॥
ସବୁଦିନେ ଗୁଣ୍ଡ ଗଲାଣି ତୋହର ଫନ୍ଦଫଙ୍କା ଆଚରଣ
ପିନ୍ଧା ଫେର ତଳେ ଲୋଟି ଯାଉଥାଇ ବଡଦାଣ୍ଡେ ବେହରଣ ॥
ଦାଣ୍ଡ ହାଟ କଥାସବୁ ମୁଁ ବୁଝିବ ଘର ବୁଝିଥିବେ କେହୁ
ଗୋଠ ଲୁଚି ଭୁଞ୍ଜି ମାଣ୍ଡିକ ଆଙ୍ଗଣ ବସିଥିବୁ ଯେହ୍ନେ ସାହୁ ॥
ଲବଣ ଚଣ୍ଡ୍ରକ ଘୃତ କାଠ ଜାଳ କାହୁଁ ଆସୁଛି ଏମାନ
ଗୃହ ବ୍ୟବହାର ବୁଝିବା ପାଇଁକି ହୋଇଛୁ ତୁ କେଉଁ ସାନ ।
ଆଜଦିନେ ଯେବେ ଘର ଖଣ୍ଡବଡ଼ କର୍ତ୍ତାରେ ଶୁଣିବ ମୂର୍ଖି
ସେହ୍ନଦିନ ନଷ୍ଟ ଭିନ୍ନ କରଦେବ ଏଥିରେ ସଂଶୟ ନାହିଁ ॥
ସାକ୍ଷାତେ ଯେ ନାରୀ କୁଳ ଶିରୋମଣି ତୋର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପାଟରାଣୀ
ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡପାଳକର ସେ ପଡ଼ଦାତା ସଆନ୍ତାଣି ॥
ସର୍ବ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ପରମା ସାଧବୀ କରୁଣ ନମ୍ରତା କ୍ଷେମା
ଯାର କଟାକ୍ଷରୁ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ହର ବ୍ରହ୍ମା ।
ପୁଣି ସରଦାର ବୋଲନ୍ତି ଗୋ ମାଏ ଆମ୍ଭ ଆଜ୍ଞାକୁ ତ ଘେନ
ସବୁ ହାର ମୋର ଖଇର ହୋଇଲା ଗୁଣ୍ଡ ମନ ଅଭିମାନ ॥
ବଡ଼ ଠାକୁରଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଅତି ମଧୁର ବଚନ ଶୁଣି
ମନୁ ମାନ ତେଜି ପରମ ସନ୍ତୋଷ ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀ ।
ଦାସୀଙ୍କି ଅନାଇ କହନ୍ତି କମଳା ବହନ ଫେଡ଼ ଲୋ ଦ୍ୱାର
କେତେବେଳୁ ଉଭା ହୋଇ ରହିଲେଣି ବଡ଼ ସାମନ୍ତ ଯେ ମୋର
ଅପରାଧ କ୍ଷମା କରିବେ ମୋହର ମାଗୁଛି ମୁଁ କର ଯୋଡ଼
ଏତେ କହି ଖଟେ ଦୂର ଯାଏ ରହି ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ପଡ଼ ॥
ଦାସୀଗଣେ ଅଜ୍ଞାପାଇ ତତକ୍ଷଣେ କବାଟ ଫିଟାଇ ଦେଲେ
ସେହିଠାରୁ ରତ୍ନ ସିଂହାସନ ଯାଏ ପଟବାଉଁଡ଼ ପକାଇଲେ ॥
ଧୀର ଧୀର ହୋଇ ରେବନ୍ତ ରମଣ ଭିତରକୁ ଗଲେ ଚଳି
ତାର ନିକଟରେ ଉଭା ହୋଇଥିଲେ ଭକ୍ତବନ୍ଧୁ ବନମାଳି ॥

ଦାସୀଠାରେ କର ପଇଠ ଦେଇଣ ଭିତରକୁ ଗଲେ ପଶି
ସମୟକୁ ଜାଣି ସାଗର ଦୁଲଣୀ ସମୀପେ ମିଳିଲେ ଆସି ॥
ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖ ଚାହିଁ ଦେବମୁଖ ଅଳପ ଅଳପହସି
ନାନା ଉପଚାର ସମ୍ଭାର ଘେନିଣ ଉଭା ହୋଇଥିଲେ ଦାସୀ ।
କଳା ଶ୍ରୀମୁଖକୁ ନିରୀକ୍ଷି କମଳା ପରମ ସାନନ୍ଦ ହେଲେ
ରତ୍ନ ଦୀପାବଳି ବେନି କରେ ଧରି ମଙ୍ଗଳ ଆରତି କଲେ
ଜାଇ, ଯୁଇ କୁନ୍ଦ; ଦୟଣା, ମାଳତୀ ମାଳ ଗଳେ ଲମ୍ବାଇଲେ
ପ୍ରାଣନାଥ ପଦ୍ମପାଦ ଧରି ପଦ୍ମାଳୟା ଓଳଗିଲେ ॥
ବେନିକର ପ୍ରସାରିଣ ବନମାଳୀ ତକ୍ଷଣେ ଧଇଲେ ତୋଳି
ଦେଖି ଆଳୀବୃନ୍ଦ ପରମ ସାନନ୍ଦ ହୋଇ ଦେଲେ ହୁଳହୁଳି ॥
ବାଜିଲା ବାଜା କାହାଳି ଜୟଶଙ୍ଖ ନାନାବିଧ ବାଦ୍ୟମାନ
ଆକାଶେ ଦୁନ୍ଦୁଭି ଧରି ବିଦ୍ୟାଧରୀ କିନ୍ନରୀ କରନ୍ତି ଗାନ ॥
ଜୟ ଜୟ ଧ୍ୱନି ଉଚ୍ଚାରିଲେ ଅବନି ଆନନ୍ଦ ହୋଇଛି ସୃଷ୍ଟି
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ଥାଇ ତ୍ରିଦଶ ଦେବତା କରନ୍ତି କୁସୁମ ବୃଷ୍ଟି ॥
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ମିଳନ ହୋଇଲା ସର୍ବଜନେ ବୋଲ ହରି
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ନାମ ସ୍ମରିଲେ ଭବସିନ୍ଧୁ ଜୀବ ତରି ।
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ମେଲାଣି ହୋଇଣ ଚଳିଗଲେ ଜଗନ୍ମାତା
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଭଜ ହେ ସୁଜନେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଭଜ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦରୁ ଅଷ୍ଟ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଭୁଞ୍ଜ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ନାମ ଷଡାକ୍ଷର ନିତି ହୃଦପଦ୍ମେ ଗୁଣ.
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଚରିତକୁ ନିତି ନିଷ୍ଠା କରି କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁଣ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଭଜନରେ ମାନସ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ମିଳିବ ବାସ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଚରଣେ ଶରଣ ଗଉର ଚରଣ ଦାସ ॥

●

କୋଳି ଗୀତ

ଯମଳା ବୃକ୍ଷ ଉଦ୍ଧାର ଗୋପପଡାଣ୍ଡେ ପଳାଇଥିଲେ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଦେଖିଲେ କୋଳି ପସରା ଧରି ବସିଅଛି ଶବରଣୀ ।

ତାହା ଦେଖି କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ବାହୁଡ଼ି ଅଇଲେ ।
ମାତାଙ୍କ ଛାମୁରେ ଯାଇ ଜଞ୍ଜାଳ ସେ କଲେ । ୨
ଏ ମାଁ ଦାଣ୍ଡରେ କୋଳି ବିକା ହେଉଛି ଦିଅ ଧାନ
କହିକି ଜଞ୍ଜାଳ କରୁଛନ୍ତିରେ ନନ୍ଦର ନନ୍ଦର । ୩
ବାବୁ ଦୁଧ ସର ଯାଚିଲେ ନ ଖାଉ ।
ପେଟ ବ୍ୟଥା କରିବ ଧନରେ କେମନ୍ତ କୋଳି ଖାଉ । ୪
ଏ ମା କୋଳି ପାଇ ଧାନ ଆଞ୍ଜୁଳେ ନ ଦେଲେ ଯିବି ରୁଷି ।
ଏହା ଶୁଣି ନନ୍ଦରାଣୀ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ ।
ମରାଇ ତଳରୁ ଧାନ ନିଅରେ ଚନ୍ଦନ । ୫
ଏ ମା କଟିରେ ତ ବସ୍ତ୍ର ନାହିଁ ଉଲଗ୍ନ ଯେ ମୁହିଁ ।
ପେଟରେ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଧାନ ଆଞ୍ଜୁଳାଏ ନେଇ । ୬
ଶ୍ରୀଦାମ ସୁଦାମ ବଳରାମଙ୍କର ସଙ୍ଗେ ।
କୋଳି ବିକିବା ଠାବରେ ମିଳିଗଲେ ବେଗେ ।୮ ।
ଦେଖି ଶବରଣୀ କୋଳି ଝୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ଦେଲା ଘୋଡ଼ାଇ ।
ଆରେ ଆରେ ଗଉଡ଼ ପିଲେ କୋଳି ନେବକି ଛଡ଼ାଇ । ୯
ନଜାଣ କରେ ରାଜାର ଶବରଣୀ ମୁହିଁ ।
ଯେବେ ଟିଏ କୋଳି ନେଲେ ରାଜାଙ୍କୁ ଗୁହାରି କରିବି ଯାଇ । ୧୦
କୃଷ୍ଣ ବୋଲନ୍ତି ଶବରଣୀ ହୋଇଲୁ କି ବାଇ ।
ତୁ ଯାହାକୁ ଗୁହାରି କରିବୁ ମୋର ମାମୁଁ ସେହି । ୧

ଶୁଣି ଶବରଣୀ କୋଳ ଗୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ଦେଲା ଥୋଇ ।
ଧାନ ଆଞ୍ଜୁଳକ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦେଲେକ କୁଢାଇ । ୧୨ ।
ଧାନ ଦେଖି ଶବରଣୀ କୋଳ ଆଞ୍ଜୁଳେ ଦେଲା ନେଇ ।
ଆଞ୍ଜୁଳି ନ ପୂରି କନ୍ଦୁଛନ୍ତି ଭାବଗ୍ରାହୀ । ୧୩ ।
ପୁଣି ଶବରୁଣୀ କୋଳ ଆଞ୍ଜୁଳେ ଦେଲା ନେଇ ।
ଆଞ୍ଜୁଳି ନ ପୂରି କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି ଭାବଗ୍ରାହୀ । ୧୪ ।
ଶତେଶ୍ୱର କୋଳ ଶବରଣୀ ଆଣିଥିଲା ।
ଶତେଶ୍ୱର କୋଳ ଦେଲା ଆଞ୍ଜୁଳି ନ ପୂରିଲା । ୧୫ ।
ଶବରଣୀ ମନରେ ସେ କଲାକ ବିଚାର ।
କଂସକୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଏ କୃଷ୍ଣ ଅବତାର । ୧୬ ।
ସୁଙ୍ଗାଳରେ କ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛୁ ଧନ୍ୟ ମୋ ଜୀବ
ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିଲି ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଚକ୍ଷୁଚନ୍ଦ୍ର । ୧୭ ।
ଶବରଣୀ ମନ ସେ ଜାଣିଲେ ଦାମୋଦର ।
ଧାନକୁ ଗୁହ୍ନିଲେ ଧାନ ହେଲା ଶତେଶ୍ୱର । ୧୮ ।
ଧାନ ହେବ ଶବରଣୀ ଚଳିଗଲା ଘର ।
କୋଳ ହେବ ବିଜେକଲେ ନଟୁଆ ସୁନ୍ଦର । ୧୯ ।
ମାତାଙ୍କ ଠାରେ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇ ।
ଏ ମାଁ ବେତ ଭକ୍ଷ କୋଳ ଆଣିଛୁ ଭୁଞ୍ଜିବୁକ ନାହିଁ । ୨୦ ।
ବାବୁ ପେଟରେ ଧାନ ଆଞ୍ଜୁଳାଏ ନେଇଥିଲୁରେ ବନ୍ଧ ।
କାହାର ଅସରନ୍ତା ଧନ ଆଣିଲୁ ଟେରାଇ । ୨୧ ।
ମାତା ମୁଖ ଚାହିଁ ସେ ବୋଲନ୍ତି ଚକ୍ରପାଣି ।
ମୋତେ ହସିକରି ଏତେକ କୋଳ ଦେଇଛି ଶବରଣୀ । ୨୨ ।
ବହୁତ ଗୁଡ଼ାଏ କୋଳ ନ ଖାଅ ରେ ନାଟୁଆ ସୁନ୍ଦରମଣି
ପେଟ ବ୍ୟଥା କରିବ ଧନରେ ନ ପାରିବୁ ଜାଣି । ୨୪ ।

ପଢ ମୋର ପେଟ ବ୍ୟଥା କରିବ ଗୋ ମାଏ ।
ମୁଁ ଛଡ଼ାଇ କରଣ ଖାଇ ଦେବ ଗୋ ଟସ୍ନୁର ଫଡ଼ାଏ । ୨୪ ।
ଭାଗବତ ଚରିତ ଯେ ଢକ ଠିକ ବଣୀ ।
ଜୟସିଂହ କବିରାଜ ଭକତ ଭାବେ ଭଣି ।

* * *

ମୁଦ୍ରାକର—ଶ୍ରୀ[illegible]ଦେବୀ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ, କଟକ-୧